

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

| גליון 265 |

ברשת וארא תשפ"ו

שבוע של חיים

מתורתו של רבינו ותלמידיו הק'

פרשת וארא

וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם (ו,ה). עיקר נאקתם היה, מה שאנו מתקרבים לעבודתו ית' על ידי הצרות שהמצרים מעבידים בנו. אנו רוצים עבודת מתנה, שהעבדות תהיה מתנה מתוך שמחת הלב ותענוג הכי גדול. והשיבם הקב"ה על ידי משה - לכן אמור לבני... ולקחתי אתכם לי לעם, ר"ל, שאוציא אתכם ממצרים ותשמחו בזה שאתם עמי.

(הר"מ מקוברין - תורת אבות)

והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים (ו,ו). הגם שנתגשמתם כל כך שתוכלו לסבול מצרים העביות והגשמיות [שהיא בחי' מצרים] ולא ידוע לבבכם על זה, כי תהיו הכל ישר בעיניכם שהוא בחי' מצרים, עם כל זה בל תדמו בנפשכם להתיאש לגמרי חס ושלום, כי אוציא אתכם אף מבחי' הזאת.

(הר"מ מקוברין - אמרות משה)

והוצאתי וכו' והצלתי וכו' וגאלתי וכו' ולקחתי וכו' (ו,ו). 'והוצאתי אתכם' - מקודם אוציא אתכם מן היצר הרע הבוהר בלבו של אדם ומיצר לו תמיד. ואח"כ, 'והצלתי אתכם מעבודתם' - מעבודות היצה"ר, שלא תעשו העבודות שלו. ואח"כ, 'וגאלתי אתכם בזרוע נטויה' - כל אדם מוכרח לבא לתכלית השלימות ומחוייב כל אחד לראות כל זמן שהנשמה בגוף שלא לטנפה ח"ו. וכשמקיים כל השלשה דברים הנ"ל, אז 'ולקחתי אתכם לי לעם' - אנו נעשים עמו של הקב"ה.

(ע"פ בית אהרן נה, טו"ד)

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר 'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

מחשבה

עיקר התשובה הוא המחשבה, היינו לטהר מחשבותיו מכל ענייני איסור וטומאה וגשמיות, ולקשר מחשבתו רק לטוב, ובזה יתקן הכל.

(שמע שלמה השלם והמפואר ענינים אות רפד)

עיסורי קדוש

מחשבות טובות הדבר מביאו לידי עשיות טובות, כמאמר רז"ל (קידושין מ.). מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה (ע"פ בית אהרן כד:), אך בתנאי שהמחשבה תעשה פרי ולא תהיה רק בדרך העברה בעלמא לזמן מועט, וזאת על ידי שיקבע המחשבה במוחו ולבו ביראת השם ובאהבת השם ובכל דבר השייך לעבודת ה' (ע"פ ב"א לט.).

סגולה לטהרת המחשבה

משבאנו לכלל זה כי עיקר התשובה לטהר המחשבה, יש לשאול כי הנה אין אדם אשר אין עולים לו במחשבתו לפעמים הרהורים רעים, ואמת שזאת היא העבודה לדחות הרהורים מעלינו, אך עלינו למצוא עצות בכדי לשמור את המחשבה בטהרתה. בספרים הק' מובאים הרבה עצות וסגולות על כך, נציג כמה מהם ואידך זיל גמור. הכלל הראשון: ההתרחקות מעצבות ומרה שחורה ולהיות רק בשמחה, כדברי רבינו כי 'מחשבה' אותיות 'בשמחה', כלומר על ידי השמחה שומרים על המחשבה והמוח נעשה מזוכך. וכן היגיעה בתורה בעמקות ובעיון מועילה לטהרת המחשבה. כך גם שמירת הלשון והדיבור, ושמירת העינים, התחזקות באמונה שאין עוד מלבדו והשקב"ה ממלא ומסובב כל עלמין ולית אתר פנוי מיניה. והדברים שמועילים בדרך סגולית: אמירת "אב"י הוה מסדר סדר המערכה", ואמירת שירת הים בכוונה (שם קנט, ב.).

טהרת המחשבה הוא תשובה

תחילתו של תהליך התשובה הוא במחשבת תשובה שהאדם מהרהר בלבו לשוב מדרכו הרעה, כדברי הגמ' במסכת קידושין (מט:): "המקדש את האשה על מנת שאני צדיק, אפילו רשע גמור מקודשת, שמא הרהר תשובה בדעתו". ומשלב זה ואילך נכנסים לתהליך התשובה - עזיבת החטא וכולי. ומכאן הכלל הידוע "עיקר התשובה הוא המחשבה". רבינו מוסיף בזה רובד נוסף ועמוק יותר, שעיקר מהותה של התשובה אינה פשפוש במעשים הרעים ולהחליט במחשבתו לסור מהם, אלא מהותה היא טיהור המחשבה, שלא יחשוב על עניינים אסורים וטמאים ודברים גשמיים, אלא, אדרבה יחשוב במחשבתו רק דברים קדושים ורוחניים. על ידי כך יתקן את העבר ויגרום שבעתיד לא יבוא לידי חטא. ההסבר לכך, כי המחשבה מושלת הן על העשייה והן על הדיבור, לכך המחשבה היא שורש החטא, כי סוף מעשה במחשבה תחילה ולולא המחשבה לא היה נגרם החטא, ואילו אם חטא ללא מחשבה הרי הוא שוגג או אונס. נמצינו למדים, שבתיקון המחשבה הוא מתקן את שורש הפגם, ולכן נהיה מתוקן הן עשייה והן דיבור לא טוב (ע"פ בית אהרן שם).

מחשבה טובה, כיצד?

ומכאן נבוא לחלק השני והיינו "לקשר מחשבתו לטוב". הנה כשיש לאדם

על הציון של הקדוש הזה, הוא ממש כמו שעומדים לפני בחיים חיותו. (רבי אשר מסטאלין)

לפרטים אודות לינה במלון לודמיר באמצע השבוע,
ארגון קבוצות לשבתות, או הכנסת אורחים והמקווה בבית רבינו

04-30-10-900

או במייל: A023011122@GMAIL.COM

נא להתקשר למשרדי
הכנסת אורחים לודמיר

הגחלת הפלאית

זהו, ולכן דחה את הדבר מיום ליום. אלא שבאותו בוקר של ערב חג הפסח לא נותרה בידו ברירה, והוא פנה אל ביתו של הצדיק לקיים את רצונו הטהור.

ישב רבי פישל דיין עם הצדיק רבי מוטלה, ויחד ערכו את הצוואה על כל סעיפיה. בגמר הכתיבה, מינה הרבי את רבי פישל לאפוטרופוס על קיום הצוואה, ואז פנה אל רבי פישל ואמר:

"רבי פישל, ברצוני למסור לך דבר מה", ותוך כדי דיבורו פתח את מגירת שולחנו ושליף מתוכה בזהירות רבה קופסא עשויה עץ זית, מגולפת בידי אמן, הלא הן ידיו הקדושות, שהרי הרבי ידוע היה כעוסק רבות בגילוף העץ באומנות מיוחדת. הניח הרבי את הקופסא המרהיבה ומשובבת העין על השולחן ופתחה לעיניו של רבי פישל, ובקופסא הייתה מונחת חתיכת גחלת ישנה נושנה ועליה עשב שצמח ועלה על גבה. וכה פתח רבי מוטלה וסיפר את סיפורה הנורא של הגחלת הפלאית:

הגאון האדיר רבי פישל
בערנשטיין דיין צוק"ל

בביתו של הצדיק רבי זושא מאניפולי זי"ע הסתובב יהודי, שלמרבה הצער ירד מדחי אל דחי, עד שעבר על כל התורה כולה, ורבי זושא גירשו מביתו בצער רב. חלפו ימים והלה התחרט על מעשיו וביקש להתקבל שוב בצל קדשו של רבי זושא ולדור בביתו, אולם רבי זושא הקדוש לא אבה לקבלו בשום אופן, ואף אמר והתרה שיעקרו מן השורש... פעם הפצירה בתו של רבי זושא, והוסיפה לבקשו, שמא יאות להשיב את בן ביתו הסורר שכעת מבקש לשוב לדרכו הראשונה, שכן נראה שהוא חזר בתשובה. הצביע רבי זושא על גחלת בוערת שהיתה מונחת לפניו, ממנה הבעיר את מקטרתו:

"הנה לפני מונחת גחלת זו, כשעליה יגדל שיער, אזי אסכים לקבלו ולהכניסו לביתי..."

לא חלפו רגעים אחדים, ולתדהמת הכל, מיד הצמיחה הגחלת והוציאה עשב. באותו רגע החליט רבי זושא להכניס את בן ביתו שוב כימים מקדם ולקרבו בימין מקרבת, כי לא ידח ממנו נדח, וגדול מקום שעומדים בעלי תשובה. את הגחלת הביאה עמה זוגתו השנייה של רבי מוטלה, בתו של רבי דוד מטאלנא, חתן רבי ישראל אברהם מטשארני-אוסטראה, בן הרה"ק רבי זושא. סיים הרבי וביקש: "רבי פישל, אבקשם כי אחר אריכות ימי תשלחו את הגחלת הלזו אל בני רבי פיניעלע אוסטילער".

וראה זה פלא, כי ימים ספורים אחר כך, בדרכו של הרבי אל הכותל המערבי, בעיצומם של ימי חג הפסח, התנפלו על הרבי ומלווי קבוצת פורעים ערביים ופצעוהו קשות, והיה הרבי שוכב בייסוריו עד ליום י"ז אייר, אז עלה בסערה השמימיה. מיד ארז רבי פישל את קופסת העץ המגולפת עם הגחלת הפלאית, ושלחה לבנו יורשו של הרבי.

לרגל הילולת הרה"ק רבי זושא מאניפולי זי"ע תלמיד המגיד ממעזריטש - ב' שבט תק"ס (ע"פ ספר 'מחצבת', ייש"כ למכון 'מעייני-החסידות סאווראן')

בוקרו של ערב חג הפסח, שנת תר"פ. עשן שריפות החמץ עלה והתפשט בסמטאותיה הצרות של העיר העתיקה, ירושלים שלפנים מן החומות. הלך העשן הסמיך, וחדר דרך החלונות הממורקים לכבוד הפסח, היישר אל הבתים המצוחצחים.

בביתו של הגאון האדיר רבי פישל ברנשטיין ראב"ד ירושלים, המכונה בפי כל בהערצה גדולה: "רבי פישל דיין" היה הכל ערוך, מוכן ומוזמן לקראת החג הקדוש, שבעוד שעות אחדות יפרוס את כנפיו על ירושלים ויושביה נקיי הדעת. ולפתע דפיקות בדלת. בפתח ניצב שליח מאת הרה"ק רבי מרדכי מרחמסטריווקא זי"ע, אשר כונה בפי תושבי ירושלים: הרבי ר' מוטלה.

"הרבי ביקש למסור לרבי פישל, כי כעת זמנו בידו, ויואיל נא לבוא אליו למלא את מבוקשו שמכבר..."

תמהים ביותר היו בני הבית, מהו הדבר שהרבי ביקש מכבר מאביהם וטרם נענה לו? מהי הסיבה בגינה מזמן הרבי את רבי פישל בעת כזאת? אולם רבי פישל הבין מיד במה דברים אמורים, ותיכף קם ויצא לעבר ביתו של הרבי.

קשרי ידידות והערצה מופלגת שררו בין הרבי הקדוש רבי מרדכי מרחמסטריווקא, לבין הגאון רבי פישל דיין. בכל ליבו ונפשו היה רבי פישל מקושר אל הצדיק הנשגב, וביותר עם פטירת הרה"ק רבי דוד צבי שלמה מלעלוב בשלהי שנת תרע"א. כל שאלה כבדת משקל המצריכה הכרעתו של צדיק, היה רבי פישל שולח ומציג לפני הרבי הקדוש רבי מוטלה, ועל פיו יישק כל דבר בביתו.

והרבי הקדוש מציידו נתן ברבי פישל את אימונו וסמכותו המוחלטת בכל העניינים הרוחניים שבהם הוזקק לזולתו. כך למשל, בכל שנה ושנה היה מבקש הרבי מרבי פישל שיבוא לקראת חג הפסח לערוך אצלו את מכירת החמץ, והייתה המכירה נפרסת על פני 12 שעות היממה. רבי פישל היה שם פעמיו לבית הרבי מיד לאחר תפילת שחרית, ושב לביתו קרוב לחצות הלילה. שכן רבי מוטלה היה מפרט לפניו באריכות רבה את כל בדקי הבית, שמא יש בהם חמץ ומבקש למכרם. כך גם היה מבקש ממנו היתר לאכול פחות מכזית מצה. בפעם הראשונה בה ביקש הצדיק מפני רבי פישל את בקשתו זו, ארכה עבודתו של רבי פישל למצוא את דבר ההיתר, שעות רבות עד שבנה היתב את פסקו, ולאחר מכן פירט באוזני חתנו כי באחד הסניפים להיתר הסתמך על דעת החת"ס כי מדאורייתא יש חיוב ברכת המזון על אכילה כדי שביעה, גם כשהיא פחות מכזית, ורק מדרבנן קבעו את ברכת המזון על כזית. והעיד רבי פישל בפני בני ביתו כי במשך כל אותן השעות לא טעם הרבי מאומה, רק לפנות ערב הגישו לפניו צנצנת עם 'סמעיטני' [שמנת] ואכל הימנה שתי כפיות ותו לא. ואילו לרבי פישל היה מצווה במשך היום כמה פעמים שייגשו עבורו אוכל.

כשהגיע רבי מוטלה לגבורות שמונים שנה, עלה בדעתו לכתוב 'צוואה', ופנה אל רבי פישל וביקשו שיקדיש מזמנו לשם כך. אולם רבי פישל חש שלא בנוח לעשות זאת, שמא תראה זו כהסכמה חלילה על עזיבתו של הרבי את העולם

החיים בלודמיר

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

הגאון הקדוש רבי מרדכי זאב אורנשטיין

ביום ב' שבט, יחול יום היארצייט של הגאון הקדוש רבי מרדכי זאב ב"ר משה אורנשטיין, המכונה: רבי מרדכי זאב הגדול. גאון אדיר וענק בתורת הקבלה היה, מחוסר צילו של המגיד הקדוש ממעזריטש, אשר התגורר ופעל בחבל גליציה, ושימש לצד היותו אב בית הדין לבוב - כמשנה לרב מדינת גליציה, בגלילות העיר 'לודמיר' שם חלקת מחוקק ספון, חמושץ.

רבי מרדכי זאב נולד לאביו רבי משה ב"ר יוסף (המכונה: ר' משה ר' יוסקעס) מזולקווא, שהיה פרנס קהילת לבוב, ולאמו מרת נחמה (נייטש), שהיתה בתו של רבי אריה לייב אשר שימש כראש ישיבה ומרא דאתרא בדוקלה, רישא, גלוגא, לבוב, ובקהילה האשכנזית באמסטרדם. ר' אריה לייב היה חתן היחכם צבי ונכד הרבי ר' העשיל.

משתבש היתקל כיהן רבי מרדכי זאב כרב ביאמפול, כאשר בחלק מהזמן כיהן לצד הרה"ק בעל ה'הפלאה', ובהשפעתו התקרב לחסידות ואף נסע לשהות בצל רבינו המגיד ממעזריטש.

בשנת תקל"ב נבחר לכהן כמשנה לרב המדינה של גליציה בגלילות לודמיר וחמושץ. משך כשנתיים עמד הגה"ק במשרתו זו, אחר כך עבר וכיהן ברבנות בערים נוספות.

ר' מרדכי זאב הוא אבי משפחת אורנשטיין המעטירה. בניו (מיוז"ר ומיוז"ש) הם הרבנים הגאונים: רבי משה יהושע העשיל - מחבר ספר 'ים התלמוד'; רבי אריה אליקים מברוד; רבי יעקב משולם - מחבר ספר 'ישועות יעקב' ומגדולי פוסקי גליציה, נכדו הוא בעל השו"א ומשיב, שבע בנותיו נישאו לגאונים גדולים ומפורסמים.

ביום ב' שבט שנת תקמ"ז הסתלק רבי מרדכי זאב ומנו"כ בלבוב, זכותו תגן עליו ועל כל ישראל אמן.

ילדי רבינו שלמה // חידת השבוע

חידה: מהו השלב הראשון בתהליך התשובה?

הפתרון לחידה מופיע בעלון זה.

כדי לענות על החידה יש לחיג לקו לודמיר 02-3011122,

להכנס לשלוחת הילדים - שלוחה מספר 0,

ולפעל לפי ההוראות. הזוכה יקבל זכוי לרכישת מתנה בסך 50 ש"ח.

את התשובה יש להקליט עד ליום ראשון פרשת בא

הזוכה לפרשת ויחי: אלתר יהושע פולק ירושלים

אוצרות נמשגים

רבי זושא מאניפולי

מישראל בתשובה שלמה.

רבי זושא חי בדחק ובעניות רבה, ובכל זאת התהלך תמיד בשמחה רבה, משל היה עשיר גדול. בכל עת היה בוטח באלקיו ושם בכל אשר קורה עמו. ביום ב' בשבט שנת תק"ס נפטר רבי זושא ונקבר בעירו אַניפּוּל ליד רבו, המגיד ממעזריטש. על מצבתו נחרת: "פי"נ איש אלקים קדוש הוא אדמו"ר הרב החסיד המפרסם רבן של כל בני הגולה עובד את השם מאהבה ושם בייסורין ורבים השיב מעוות כ"ש מו' [-כבוד שמו מורנו] משלם זוסיל במא"ל [-בן מורנו אַליעזר ליפמן] זצ"ל תנצב"ה.

בשנת הת"צ נולד הרבי ר' משלם זושא לאביו ר' אַליעזר ליפמן ואמו מרת מירל. למדן גדול היה הרבי, ושמש ברבנות משך כשלוש עשרה שנה, כך העיד הרה"ק רבי פינחס מקוריץ. בברכות הימים נעשה לתלמידו של המגיד ממעזריטש (תלמיד הבעל שם טוב). באחת הפעמים שחזר מחצר הקדש במעזריטש, גלה את הדבר לאחיו הרבי ר' אַלימלך מליזענסק, וקרבו אותו גם כן אל דרך החסידות הטהורה. שני האחים הקדושים ערכו יחדיו מסעות גלות ונדודים שנים רבות, על פני עירות רבות במרחב מזרח אירופה, ופעלו תקונים גדולים, והשיבו רבים